

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Вінницький національний технічний університет
Інститут екології та екологічної кібернетики

ПРОЕКТ

на тему: «Сортування побутових відходів в гуртожитках»

Виконала ст. гр. ЕКО-08
Цвенько Оксана
Науковий керівник
к.т.н., доц. Іщенко В. А.,
к.т.н. Кватернюк С. М.

Вінниця, ВНТУ, 2011

1. Опис проблеми, на рішення якої направлений проект

Подальший розвиток людства повинен відбуватись без шкоди навколишньому середовищу, тобто орієнтуватися на принципи сталого розвитку, який серед іншого передбачає безпечне довкілля, а також успішне розв'язання екологічних проблем. На сьогоднішній день для України в цілому, і для окремих регіонів в тому числі, однією з найболючіших екологічних проблем є накопичення і поводження із відходами, особливо твердими побутовими. Як відомо, найкращим з екологічної точки зору шляхом вирішення проблеми відходів є їх повторне використання. Однак, сьогодні в Україні дуже незначна частина відходів утилізується, певна частина спалюється на сміттєспалювальних заводах, яких є лише декілька і вони не можуть покрити всю територію нашої держави (до того ж, процес спалювання відходів є, хоч і найдешевшим, але й найменш екологічним). Переважна ж більшість відходів накопичуються на сміттєзвалищах, які в основному є вже переповненими або несанкціонованими. Місто Вінниця не є виключенням. Ситуація із сміттєзвалищем, розташованим поблизу с. Мала Стадниця, куди звозяться відходи обласного центру, є просто катастрофічною, про що свідчать ряд досліджень і що визнає місцева влада. Полігон вже понад 10 років експлуатується по-за межами свого ресурсу. Але місце під новий полігон все ще не виділене, оскільки для цього потрібна згода місцевого населення, яку отримати дуже важко, оскільки ніхто не хоче на своїй території мати сміттєзвалище відходів обласного центру. Зважаючи на вищенаведене, найбільш доцільним є рух у напрямку повторного використання відходів, але для цього необхідне їх сортування. Причому сортування буде набагато ефективнішим, якщо його здійснювати ще на стадії утворення відходів – тобто самим населенням. Але для цього потрібна певна підготовка, в тому числі інформаційна. І тільки тоді, коли населення усвідомить необхідність сортування відходів для екологічного благополуччя і буде готовим до такого кроку, сортування відходів стане потужним механізмом, який забезпечить у подальшому формування міцного фундаменту для стабілізації ситуації у відносинах людини і довкілля.

Таким чином, мета нашого проекту – донести до населення всю важливість правильного поводження з відходами і велику роль цього процесу, а також закласти основи сортування відходів спочатку на обмеженій невеликій території, а в подальшому – охоплювати все більшу кількість населення.

Варто зазначити, що в Україні є успішні приклади впровадження сортування відходів – наприклад у гуртожитках Національного Університету "Києво-Могилянська академія", де попри всі очікування студенти дуже ініціативно і позитивно віднеслись до сортування. Тому успішне виконання проекту є цілком реальним. Приклад НУ "Києво-Могилянська академія" показує, що ставка на студентську молодь як категорію населення, серед якої потрібно починати впроваджувати у реальність ідею сортування відходів, є абсолютно виправданою. Адже студенти – дуже ініціативні, і, зазвичай,

більш охоче сприймають щось нове, ніж решта населення. Саме тому наш проект спрямований на впровадження сортування відходів в університетських гуртожитках (конкретно – у Вінницькому національному технічному університеті, а в подальшому – в інших навчальних закладах міста). Враховуючи складну ситуацію із відходами у гуртожитках, де використовуються сміттєпроводи, які постійно переповнені і забиті, студенти тим більше повинні сприйняти з ентузіазмом ідею сортування.

Як зазначалось вище, спроби впровадження сортування відходів уже були. Але, наприклад в тій же Києво-Могилянській академії цей процес поступово припинився через незацікавленість адміністрації. Тобто для успішної реалізації проекту необхідна тісна співпраця із місцевою владою, університетською адміністрацією. Позитивний досвід такої співпраці при проведенні різноманітних акцій наша організація має, тому є всі підстави вважати, що сортування відходів не стане тимчасовим явищем. Що стосується конкретно м. Вінниці, то були лише незначні спроби місцевої влади облаштувати спеціальні контейнери для сортування відходів у деяких мікрорайонах, однак дуже швидко цей процес згорнувся, оскільки здійснювався без належного підґрунтя – практична відсутність інформаційної кампанії і контролю за сортуванням. Наша організація пропонує проект, який передбачає і потужну інформаційну підтримку, і реальні кроки у напрямку впровадження сортування відходів.

2. Цілі і завдання проекту

Цілі і завдання проекту розглянуті у логічній моделі (див. табл. 1)

Таблиця 1

Мета	Діяльність	Безпосередні результати (очікувані короткострокові результати протягом 1 року)	Очікувані довгострокові результати (протягом 1-3 років)
Забезпечити усвідомлення населенням необхідності сортування відходів	1) проведення семінарів та лекцій; 2) поширення інформаційних матеріалів 3) залучення засобів масової інформації	Активна позиція студентів, які проживають у одному із гуртожитків ВНТУ, стосовно сортування відходів	Підвищення екологічної свідомості студентської молоді м. Вінниці
Забезпечення стабільності процесу сортування відходів	1) облаштування спеціальних контейнерів для роздільного збору відходів у гуртожитках 2) моніторинг процесу сортування відходів 3) вивезення відсортованих відходів	Налагоджений процес роздільного збору відходів у гуртожитках ВНТУ	Покращення екологічної ситуації у м. Вінниці шляхом поширення процесу сортування відходів

3. Опис діяльності в рамках проекту

Етапи реалізації проекту:

1) Проведення інформаційної кампанії. На цьому етапі планується донести до студентської молоді необхідність сортування відходів і забезпечити підготовку до такого нововведення шляхом:

- проведення лекції на початку етапу для всіх студентів ВНТУ про відходи, їх структуру, проблеми поводження з ними, способи утилізації, а також виключну роль їх роздільного збору для покращення екологічної ситуації, вказати про започаткування сортування відходів у одному із гуртожитків, а в майбутньому – по всій території ВНТУ (лекцію проводять ключові виконавці проекту Петрук В. Г. та Іщенко В. А.);

- безкоштовного розповсюдження серед студентської молоді листівок (формату А5, приблизний зміст – причини необхідності роздільного збору відходів, позитивні наслідки впровадження сортування відходів у ВНТУ, в тому числі і для самих студентів) та поклейки плакатів більшого формату (А1) з таким самим змістом у корпусах і гуртожитках університету;

- безпосередньо перед стартом сортування відходів планується провести семінар для студентів, які будуть приймати участь у роздільному зборі, для пояснення ключових моментів процесу (приблизний зміст – визначення механізму сортування та людей, які будуть відповідати за його дотримання, пояснення правильного користування спеціальними контейнерами), семінар проводить ключовий виконавець проекту Іщенко В. А.;

- залучення представників місцевих ЗМІ для висвітлення процесу підготовки до роздільного збору відходів.

2) Здійснення роздільного збору відходів. На даному етапі заплановані такі заходи:

- облаштування спеціальних контейнерів для 3-х видів відходів – пластику, скла, паперу із відповідними інструкціями правильного користування ними та підписами, які відходи у який контейнер потрібно викидати: по одному контейнеру (місткістю 110 л) кожного виду на 2, 4, 6 і 8-й поверхи гуртожитку № 4;

- облаштування великих контейнерів (місткістю 1 м³) для 3-х видів відходів біля гуртожитку № 4 для накопичення з метою подальшого вивезення за допомогою однієї з організацій, які займаються вивезенням і переробкою відходів (1 раз на місяць, або рідше – залежно від інтенсивності накопичення відходів);

- також під час реалізації проекту заплановані ще 3 міні-семінари – після першого місця сортування (для аналізу перших результатів і за необхідності – коригування діяльності), після 6 місяців сортування (аналіз проміжних результатів), по закінченню сортування (для підбиття підсумків);

- постійний моніторинг процесу сортування відходів відповідальними людьми та ключовими виконавцями, в тому числі анкетування студентів з метою визначення їх ставлення до проекту та рівня особистої зацікавленості;

- продовження поклейки інформаційних плакатів із зназначенням того, що процес сортування відходів реалізується в одному із гуртожитків;
- проведення підсумкової лекції для всіх студентів ВНТУ (приблизний зміст – результати, досягнуті в процесі реалізації проекту, рівень їх успішності, виявлені недоліки та шляхи їх усунення, плани на майбутнє), лекцію проводять ключові виконавці проекту Петрук В. Г. та Іщенко В. А.

4. Ризики, які можуть бути пов'язані з реалізацією проекту, і заходи щодо їх мінімізації

Єдиним ризиком, який може вплинути на реалізацію проекту, є відсутність належного сортування відходів студентами. Цей ризик буде мінімізовано за рахунок ґрунтовного проведення інформаційної кампанії та заохочувальних заходів. Крім того, як показує практика здійснення роздільного збору відходів у гуртожитках “Кієво-Могилянської академії”, студентська молодь позитивно сприймає явище сортування відходів, тому даний ризик насправді є незначним.

5. Робочий план / графік реалізації проекту

План-графік виконання запланованих заходів наведено у таблиці 2

Таблиця 2

Заходи / Місяці	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Лекції та семінари									
2. Розповсюдження листівок									
3. Розташування котянерів у гуртожитку № 4 і сортування відходів									
4. Поклейка інформаційних плакатів									
5. Анкетування									

6. Очікувані результати

В результаті реалізації проекту очікується:

- підвищення екологічної свідомості студентської молоді Вінницького національного технічного університету, що є запорукою сталого розвитку суспільства;

- налагодження процесу роздільного збору відходів у гуртожитку № 4 ВНТУ, що, в свою чергу, дозволить зменшити принаймні на третину кількість відходів, які будуть вивезені на сміттєзвалище;

- привернення уваги громадськості до екологічних проблем, зокрема проблеми поводження із відходами, завдяки її висвітленню у місцевих ЗМІ.

У разі продовження проекту очікується розповсюдження роздільного збору відходів в інших навчальних закладах м. Вінниці, що забезпечить вихід на якісно новий рівень у питанні розв'язання проблеми із відходами.